

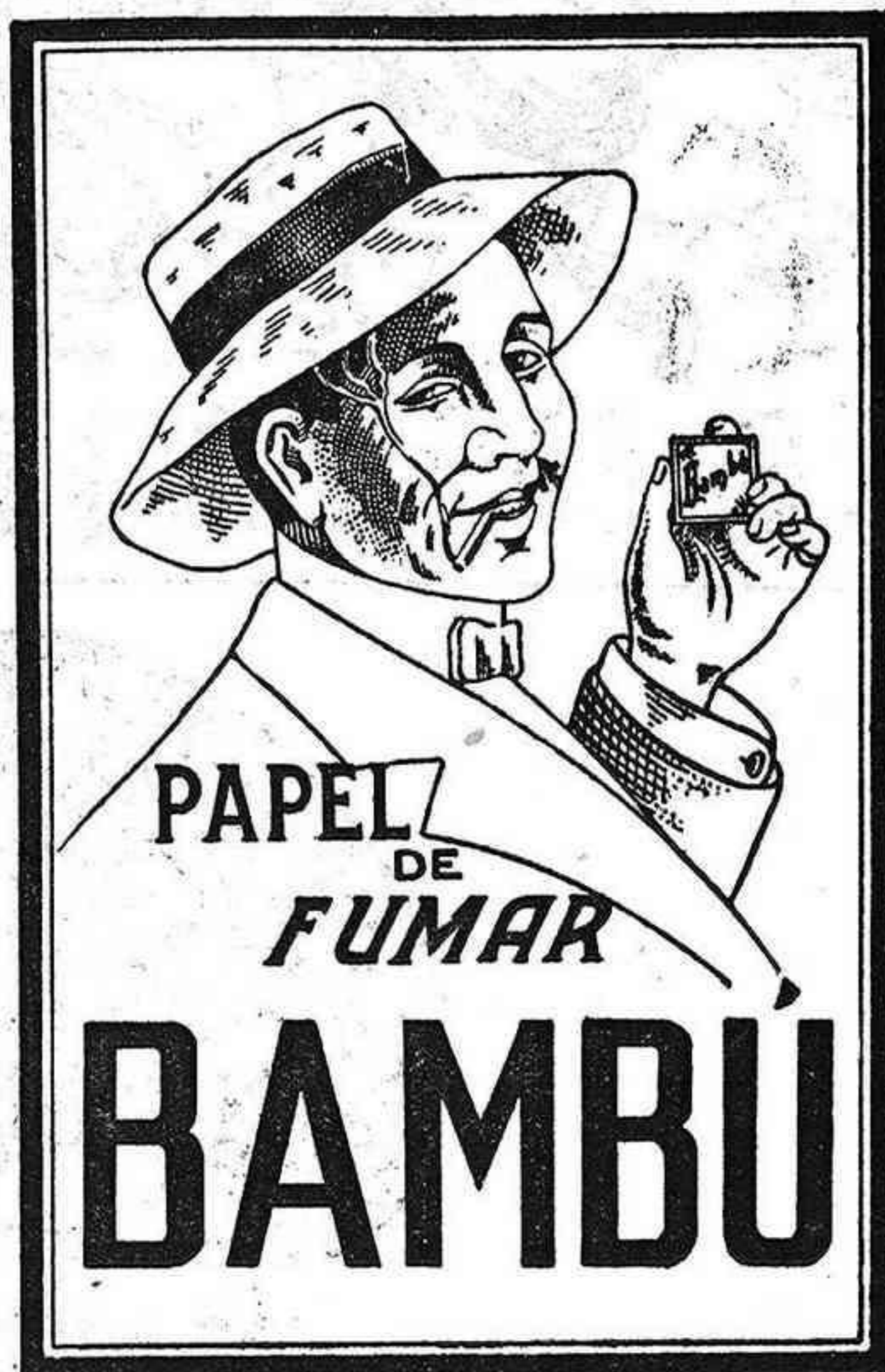

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Sant Jaume a la República

—Gràcies, Jaumet, per haver-me santificat la festa.

VIES URINÀRIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrítis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. **Venda: 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariòsis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòrrica* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, *de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vellès a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franquex a **Offeines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 50791 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROTYL
 Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulante de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
 Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fera de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

L'esperar darrer de l'esperança

s diu que s'apropa l'hora del traspàs de l'ordre públic.

Els qui condemnen la incoherència i la inèpcia de l'Esquerra Republicana de Catalunya vaticinen que s'apropa per aquest partit polític el darrer i definitiu fracàs.

Els qui esperen, aferrissadament adeptes, finquen encara, o volen fincar, en aquest traspàs de serveis la seva darrera esperança.

Tenen raó els primers? Tenen raó els segons?

Governar és preveure, és evitar, és no deixar produir el fet.

¿Per què hem volgut arribar a l'estat actual de coses? ¿Per a coaccionar Madrid amb l'evidència dels esdeveniments i arrerocar-los així el traspàs de serveis de l'ordre públic? Perquè els fets s'han produït fatalment, fora l'acció del Govern, i el Govern s'ha trobat que governava sense la força i l'amplitud que calen per a governar.

Tots dos casos recolzen la tesi dels qui diuen que l'Esquerra Republicana de Catalunya és incoherent i és inepta.

Deixar que una societat es desorganitzi mai no serà norma de bon governant, malgrat que el qui governi vulgui treure del desgavell demostracions polítiques que evidenciïn una necessitat.

Tampoc no serà norma de bon governant fer-se càrrec del poder, sigui com sigui, en espera que el temps demostri que les atribucions que li han estat conferides són poques i que cal eixamplar-les.

Uns governants, sobretot uns governants que poden dir, i finquen l'orgull en dir-ho, que governen en nom del poble, no han d'esperar deixondir-se quan la protesta ciutadana és torrent inflat de crits. Han de cridar abans que cridin els altres vidents de les necessitats governamentals, previsors davant dels conflictes.

Dir: —«No tenim l'ordre públic, no podem fer res»—, no es cap raó de governant. Aquests senyors, afeixugats amb el pes de deu càrrecs i optimistes sota el rosat del cent complicades digestions, han cridat, s'han dirigit al poble, contestant al clamor unànim del

poble, per comptes d'adonar-se a temps que la seva actuació governamental no podia ésser eficaç. Era prevenint quan havien de requerir el poble perquè juntés la veu amb la d'ells i així exigir el que sabien que els mancava.

Nosaltres, en la nostra campanya de disconformitat amb els procediments d'uns certs prohoms d'Esquerra Republicana de Catalunya—no campanya contra els ideals esquerrans amb els quals ens trobem avui més identificats que mai—, hem tingut cura de deixar constància precisa del que motivava la nostra disconformitat. Els esdeveniments ens han anat donant la raó.

Governar no és jugar a política. Tampoc és improvisar. L'anarquia cobejosa i de salt de llagosta que ha predominat dintre l'actuació de l'Esquerra Republicana de Catalunya s'ha fet visible moltes vegades. Les sorpreses, com les del cas Badia, han estat freqüents.

L'Esquerra Republicana de Catalunya, en precises hores d'Esquerra, s'ha gastat d'una manera vertiginosa, molt més enllà de tot càlcul possible. Ha veïnat els camps més heteròclits i ha palesat la seva càrència d'orientació governamental.

Els qui esperen per conveniència i els qui volem esperar per convicció doctrinària, fem vots perquè el traspàs dels serveis de l'ordre públic a Catalunya no ens mati les darreres esperances que es poden tenir o es desitgen tenir en l'Esquerra Republicana.

Som dels qui creiem que l'Esquerra Republicana de Catalunya ha governat amb incoherència i inèpcia i som dels qui volem esperar rectificacions.

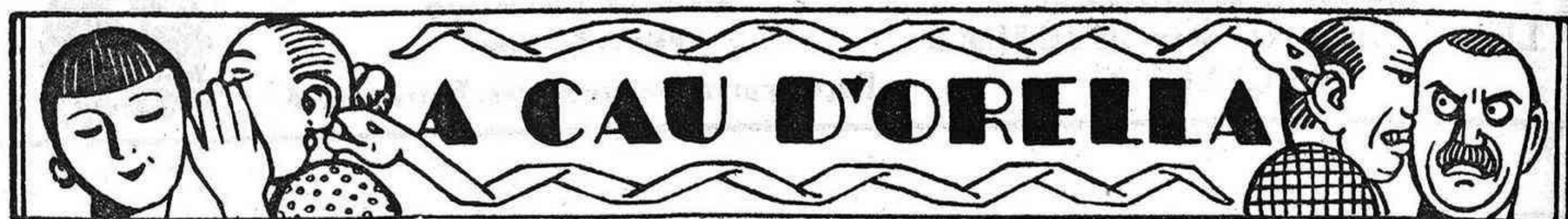
El traspàs de l'ordre públic a la Generalitat de Catalunya ofereix l'avinentsa d'inaugurar un Govern d'estricta llei i de sòlida autoritat, de competència governativa i de política autèntica, ben diferent de la politiqueria de cada prohom un grup i de cada grup una fam de dents esmolades.

Deixem constància que trobem escusa dolenta de govern el dir: «—no ens deixen governar; no ens és possible governar—» Puan un governant—sigui pel que sigui—no pot governar com creu que ha de governar, té el deure de dirigir-se al poble i d'explicar-li el que passa. No és lícit d'esperar que els esdeveniments es produeixin i aleshores, davant dels fets, i de cara a la protesta general, cercar l'escusa fàcil que «s'ha fet el que s'ha pogut».

Un governant no ha de fer el que pot fer, ha de cercar fer el que deu fer.

Aquests han estat els càrrecs que, per esquerrisme autèntic, hem fet nosaltres persistentment a l'Esquerra Republicana de Catalunya.

I ara esperar amb la darrera esperança d'un eficaç viratge.

DIPLOMACIA

El senyor Nicolau d'Olwer, ja entre tècnics i diplomàtics de fama mundial, ha pogut fer observacions que han tingut ressò.

Una d'elles ha estat la definició del bon diplomàtic.

—«El bon diplomàtic—diuen que ha dit el senyor Nicolau d'Olwer—, és el que sap fer-se oferir de genollons el que ell demanaria arrossegant-se».

Aquesta definició ens ha fet capir aquelles coses del doctor Aiguader i de tants altres polítics: —«Creguin que tornar agafar la vara és un sacrifici que mai no serà prou recompensat».

EL CARRO DE L'ESTAT

Aquests dies de tràfecs a Madrid diuen que el senyor Selves anava en auto amb el senyor Prieto.

En un moment de calor aguda i

de lirisme de vi de setze, el senyor Selves es dirigí al senyor Prieto i li va dir tot eixugant-se la suor del front:

—«Conducir el carro del Estado es muy pesado».

—«Eso dicen»—conten que li va contestar el senyor Prieto: —«Por fortuna ustedes, los dirigentes catalanes, me aseguran que se han comprado unos magníficos Hispano-Suizos, y yo supongo que tendrán buenos chóferes. En ese caso»...

Evidentment, en aquest cas el carro de l'Estat no costa tant de conduir. El senyor Prieto té raó.

AUTOOMNIBUS D'HOSPITALET.

Hospitalet, gràcies sien donades a un tal senyor Oliveres, ric del poble, té un servei d'autoòmnibus digne del Cerro de los Corrales o

d'un llogaret autènticament de Múrcia.

Els autoòmnibus d'Hospitalet són un model de cosa tronada que vagi amb motor; tenen de tartana i de campament de gitaneria. El soroll dels *clacson*s i la remor de ferralla criden el modern. La grisor, l'encoixinament i to confús, els lliga a l'època prehistòrica. Un amic, els compara a una novel·la de Domènec Guansé, soroll de modernitat i ensopiment de migdiada.

Els autoòmnibus d'Hospitalet s'emparenten als autos de cine que condueix Charlot.

L'atracció de forasters barcelonina faria bé d'incloure'ls entre les coses que cal veure quan es ve a la ciutat comtal fent turisme.

El senyor Oliveres—home mig de Lliga i mig d'Unió Patriòtica, vehicler dels pobres màrtirs veïns d'Hospitalet—, no hauria de retocar res als seus autoòmnibus per a demostrar al poble el que poden fer de pintoresc la barra i el capitalisme.

El saló d'automòbils retrospectius trobarà exemplars de preu entre els autoòmnibus que el senyor Oliveres, ric del poble, fa patir als veïns d'Hospitalet.

OFERTA

La casa editorial Espasa, segons ens asseguren, assabentada que el senyor Dencàs sap mig escriure, l'hi ha encarregat un estudi del feixisme per a la seva enciclopèdia.

El senyor Dencàs, aqueferat sempre, diuen que ha encarregat l'article als «padres», en la cel·la del quals passa encara moltes tardes fugint de la rancúnia que sent per ell tota l'autèntica barriada obrera de Sant Andreu.

—«El senyor Dencàs,—diuen els

—Nois, si voleu seguir aquests procediments més valdria que cridéssiu l'Anido i en Barrera.

santandreuencs—ha fet diners, però, no els paeix pas tan plàcidament com els creia pair».

¿Influirà aquest ambient d'hostilitat santandreuenc en l'estudi que escriuen els «padres» de Sant Andreu, i en nom del doctor Dencàs, sobre el feixisme, estudi que s'ha d'inserir en la Enciclopèdia Espanya?

UN ORADOR FANTASISTA

Un bon amic nostre, i en un àpat d'homenatge, feia l'elogi de la gent grassa. No cal dir que l'orador i l'homenatjat són grassos.

El doctor Aiguader, que presidia l'acte, posava una forta cara de prunes agres als lirismes fantàstics de l'orador.

Tot d'una l'orador, en un gran moment inspirat, va exclamar: «quan hom esguarda els magres, aquests fills autèntics de Sant Ignasi de Loiola, té la sensació que la fam és mestressa de tot el país».

Un magre que seia a la vora del doctor Aiguader, i que no es pogué estar de sortir a la defensa del gremi, va exclamar trepidantment: «I quan un s'adona que aquesta fam nacional, són els grassos, fills de Sanxo Panza, qui l'han provocada».

CADA DIA ES DESCOBREIXEN COSES NOVES.

Un amic, l'altre dia, sostenia seriósament que els fracassos dels prohoms de l'Esquerra Republicana de Catalunya, eren motivats per una faisó especial de treballar dels seus homes. Ningú d'ells no sap el punt cardinal vers on ha d'acarar-se a laborar.

Pels resultats de l'acció esquerrana — segons l'amic—, tots deuen treballar acarats al Nord-Sud, que és la direcció propícia al no fer res: el cap als Pireneus i les soles de sabata en direcció a la platja de can Tunis.

L'amic ens adverteix que no hem d'ésser escèptics: «avui no hi ha res tan passat de moda com l'escèpticisme. Si els astres exerceixen una influència damunt la Terra i els seus moradors, si les taques del Sol porten perturbacions atmosfèriques, si la Lluna és responsable de les marejades i dels salts de caràcter, no hi ha cap raó perquè els quatre punts cardinals no puguin exercir influència damunt nostre.

Segons l'amic, el senyor Serra Hunter treballa de cara a Ponent: el treball fet així és un treball

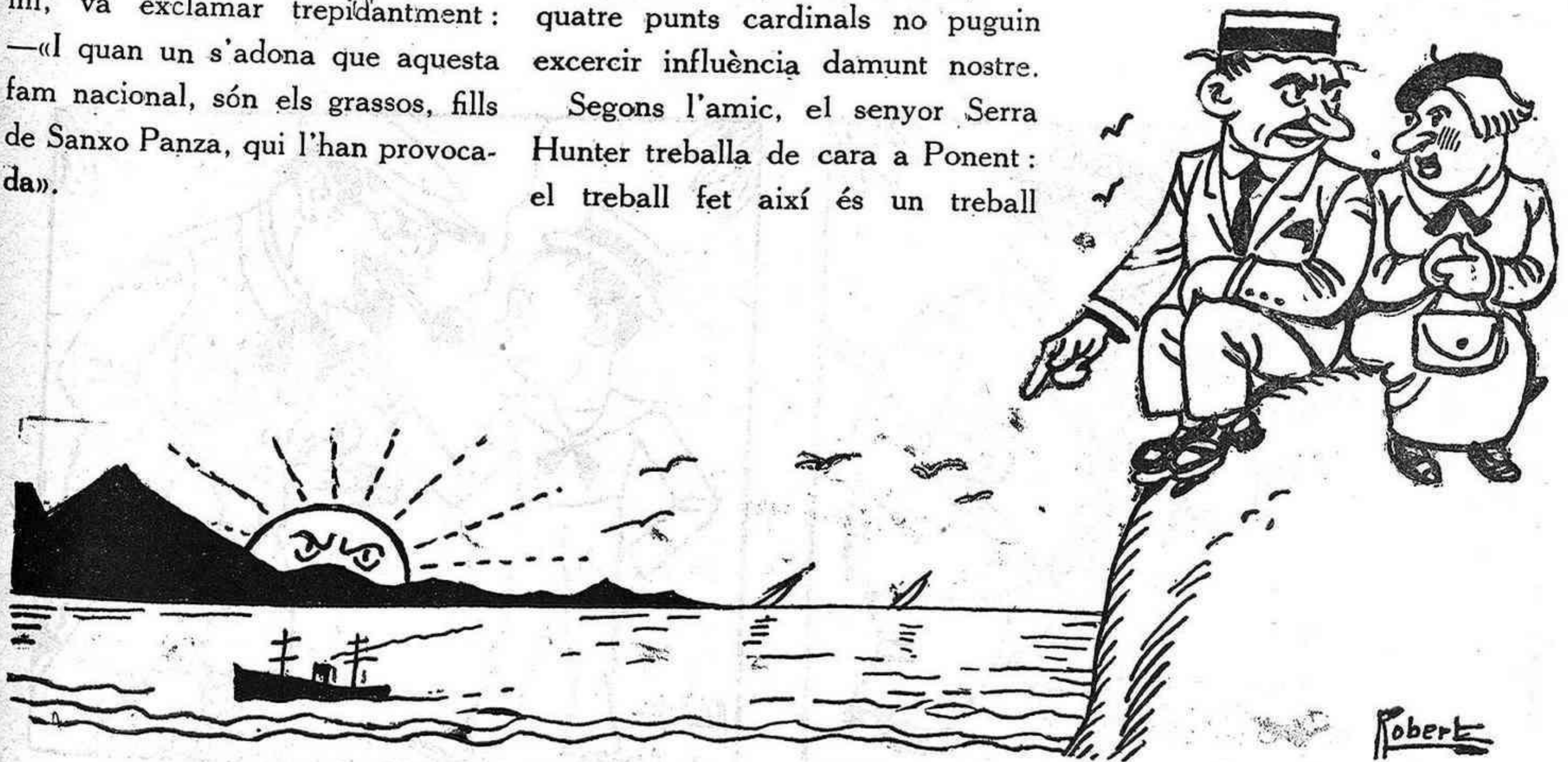
d'orquestració un xic fora d'hora.

El senyor Pi i Sunyer,—això sempre segons l'amic—, treballa entre el Nord i l'Est, treball de brúixola sense imant. Són els dos únics prohoms d'Esquerra que treballen un xic originalment. Els altres reposen el cap en direcció a Anglaterra i els peus en direcció a Tombuctú, seguint el meridià de Greenwich, posició de l'ormida.

—«I el poeta Ventura Gassol—preguntem nosaltres—, girat vers quina drieció cardinal treballa?»

El senyor Ventura Gassol, es un cas especialíssim—ens diu l'amic—, m'havia descuidat esmentar-la: Roda en circumferència. Es l'escorpí del signe del zodíac. Treballa amb el cap enganxat a la cua i sense esguardar enlloc! Diria's un ventilador.

No seguim preguntant. Tenim por que la peregrina teoria ens faci rodar el cap. Com l'escorpí del zodíac? Sigui!

—Què et sembla, quina vista tan formosa!

—Que per veure això no teníem necessitat de moure'ns de la platja.

GLOSSARI

«¿SE TRASPASA O SE VIVE?»

Diguem-ho sense embuts. La lentitud mortificadora amb què es va efectuant el traspàs dels migrats serveis que ens corresponen en virtut d'aquest escrupolò d'autonomia que van concedir-nos, va prenent tot l'aire d'una colossal presa de pèl.

Presa de pèl que si en la història de Catalunya i les seves relacions amb els altres pobles d'Espanya té els seus clàssics, en el cas actual, compta amb antecedents reveladors. Quan es va fer el canvi de República Catalana a Generalitat, hom va començar a preparar les tisores. Els dies que els nostres caps d'ala van estar a Núria conjuminant amb santa innocència el projecte d'Estatut que després el poble va plebiscitar amb il·lusió d'albat, es va decidir la xollada. Hi havia el dubte de si ens pelarien al zero, ens imposarien el "pan y toros" o ens deixarien aquell floc que sempre se n'ha dit "tupé".

De les discussions tingudes a les Constituents en va sortir un esgüero que no va satisfer a ningú; però com que el pobret tenia ànima i, encara que esquifit, certa llibertat de moviments i a més li anava crei-

xent el pèl d'una manera abundosa, ací el tenim esperant tanda... fins quan?

Algú confia en què la tenda es traspassi abans de fer els traspàs dels serveis; n'hi ha altres que pensen que «qui dies passa anys empeny», dita popular que té la seva adequada correspondència amb la castissament madrilenya «Se vive...» No manca qui vol abans prendre la mesura de les nostres funcions assimiladores i digestives per tal que les facultats de l'Estatut no ens reprenguin. També hi ha, ací i allà, elements que ens volen fer guarar les minces llibertats reconegudes amb el joc carnestolenc de la "figuereta".

Tot això seria còmic si ho poguéssim riure a costelles d'altri; però resulta sumament llastimós quan som nosaltres els interessats i els enganyats.

Se'ns diu que ens sacrificuem, que prenguem paciència per amor a la República. Doncs bé. Seria hora de fer entendre que no hi ha república possible sense llibertat per a Catalunya i que Espanya no podrà tenir mai un moment de tranquil·litat sense donar satisfacció a Catalunya. Enganyifés, no. Preses de pèl, mai.

Els homes de bona voluntat de

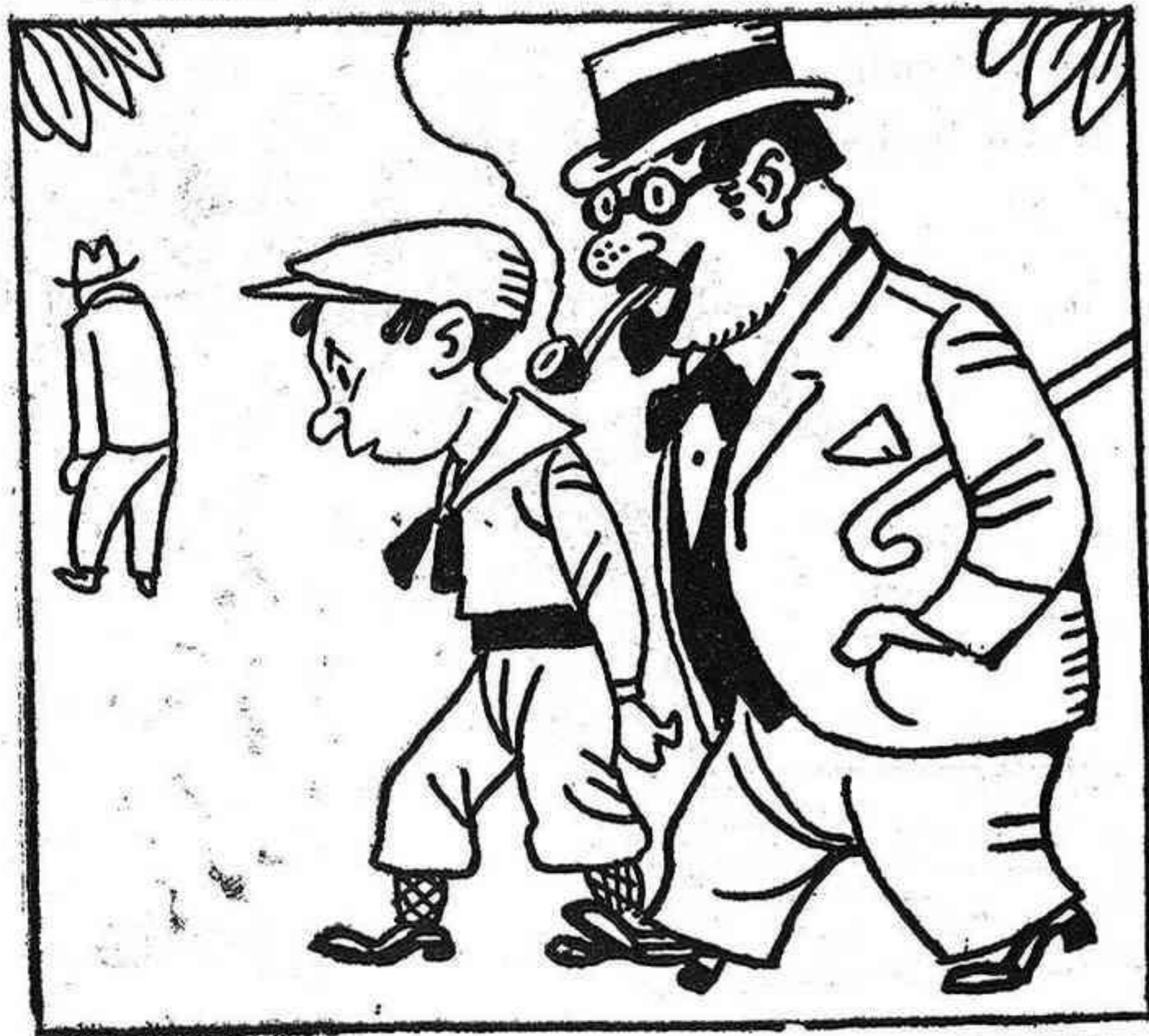
les Castelles i els esperits vertaderament patriotes i republicans de Catalunya haurien de remuntar les aigües al seu punt d'origen: la diada gloriosa del 14 d'abril de 1931. Si no es fa així, serà l'hora de cridar el «salvi's qui pugui!».

Quan un home eminent, que fou un símbol i ho és encara, malgrat tot, de les aspiracions catalanes i que es va desinflant, ho diem amb sentiment, per les seves contencions i febleses, va dir en plena Plaça de la República, les paraules «ja som lliures!», hi hagué qui va proposar que s'esculpissin aquests mots en un monument que fos una digna deixalla dels catalans d'avui a les generacions venidores.

Seria molt trist que l'incompliment de la paraula donada, la deserció en el deure, ens obliguessin a considerar per no pronunciats els mots susdits, fins al punt d'oblidarlos, per tal de no fer riure els enemics i els espectadors.

Fets calen, que les paraules el vent se les emporti. I aquell tòpic de «la hidalguia castellana y la franqueza catalana», no ha estat més que el rètol d'una fleca que hi havia anys enreça a Sant Gervasi.

PANICAL.

Ahir

El pare i el fill

Avui

El fill i el pare

Barcelona pintoresca

Escenes del Port

LA COMPETENCIA GAVIOTES-SIRENES

Barcelona ja no viu d'espatlles al mar com havia viscut fins ara. De dia en dia, la gent es llança (és un dir) amb major vehemència.

«Gaviotas», «Golondrinas», «Sirenas», les «Carabineras», canots de motor i barques de rem, no reposen un sol instant. Hi ha moments que hom veu que tot barcelona és a vora mar.

Les platges de la Barceloneta, Mongat, Can Tunis, Tiana i fins prop de Masnou, són formiguers de banyistes, de gent que es diverteix, de cossos nets, de pells iodades i greixoses. Sota aquest punt de vista, Barcelona ha esdevingut europeïtzada en un parell d'anys.

Ja tenim concursos de *maillot*; de pijames de platja; de formosures estiuejants... de tot.

Malgrat això, no hi manca tampoc la nota diguem-ne tràgica de tant en quant...

L'Ajuntament de Barcelona no es preocupa suficientment de la seguretat dels banyistes, i veiem amb pregó dolor, com cada diumenge són cinc, sis i fins set persones les que perden la vida, ofegades, i per a les quals no hi ha hagut el degut ajut oficial, que implantés un servei de salvament adequat.

El servei de bombers, creat a propòsit per al salvament de naufrags, no pot realitzar-se perquè l'equip no compta amb els individus necessaris per a realitzar tal servei. En canvi, altres seccions de l'Ajuntament tenen excés de personal que només va (si hi va) a l'oficina a badallar per tal de justificar la nòmina mensual...

Nosaltres creiem que un dia o altre l'Ajuntament es donarà compte de que la vida d'un ciutadà bé val un cert interès humà... I el mateix podríem dir de la Comandància de Marina, en el que es refereix a la seguretat dels milers de persones que embarquen a la *Porta de la Pau* en les múltiples embarcacions d'esbarjo que realitzen l'esmentat servei.

Jo crec que cada embarcació és sotmesa anualment al seu degut reconeixement tècnic, que no sé per-

Botifarres de carn de «burro»

Ja sabem que dintre d'aquestes botifarres hi trobariem en Moral i en Royo Villanova.

què anomenen *arqueix*... i que per tant, tota embarcació que surt del port i s'aventura a navegar més enllà del límit prudencial que li senyalen les seves condicions, ha d'ésser objecte no tan sols del formularíssim *arqueix*, sinó obligada a portar a més dels corresponents salvavides individuals, els aparells de contra incendis adequats, i si es tracta de vapors com el «Salvador» i l'altre vaporet bilbaí que fa idèntic servei, vénen obligats a portar els bots salvavides reglamentaris i no aquell parell de sabates de lona que porten penjades als pescants com si fossin un adorn més. També caldria, senyor delegat de Marina, que depurés el treball tan mitjanament realitzat pels seus antecessors i manés una revisió de *Gaviotes*, *Golondrines* i *Sirenes*, les segones de les quals fa seixanta anys que foren botades al mar, i per tant precisen un reconeixement en sec acurat i detingut.

Com tampoc fóra de més que imposés la deguda multa, com més forta millor, a tota embarcació que amb afany de guanyar diners i sense tenir en compte la seguretat personal del passatger, embarca més gent de la que li permet l'*arqueix* respectiu.

Si es pot evitar un dia de dol a Barcelona, com el que vàrem tenir no fa molt, el públic li remerciaria degudament i vostè haurà fet el que els altres no han sabut fer, amb el

qual es conquerirà l'estimació del públic i l'assistència de l'opinió.

Siguin *Gaviotes*, *Sirenes*, *Golondrines* o el que siguin, que portin els salvavides adequats i que reunixin les seguretats reglamentàries revisades sense defalliments ni formulismes, favoritismes ni concessions de cap mena.

Els temps de caciquisme al port han d'acabar d'una vegada.

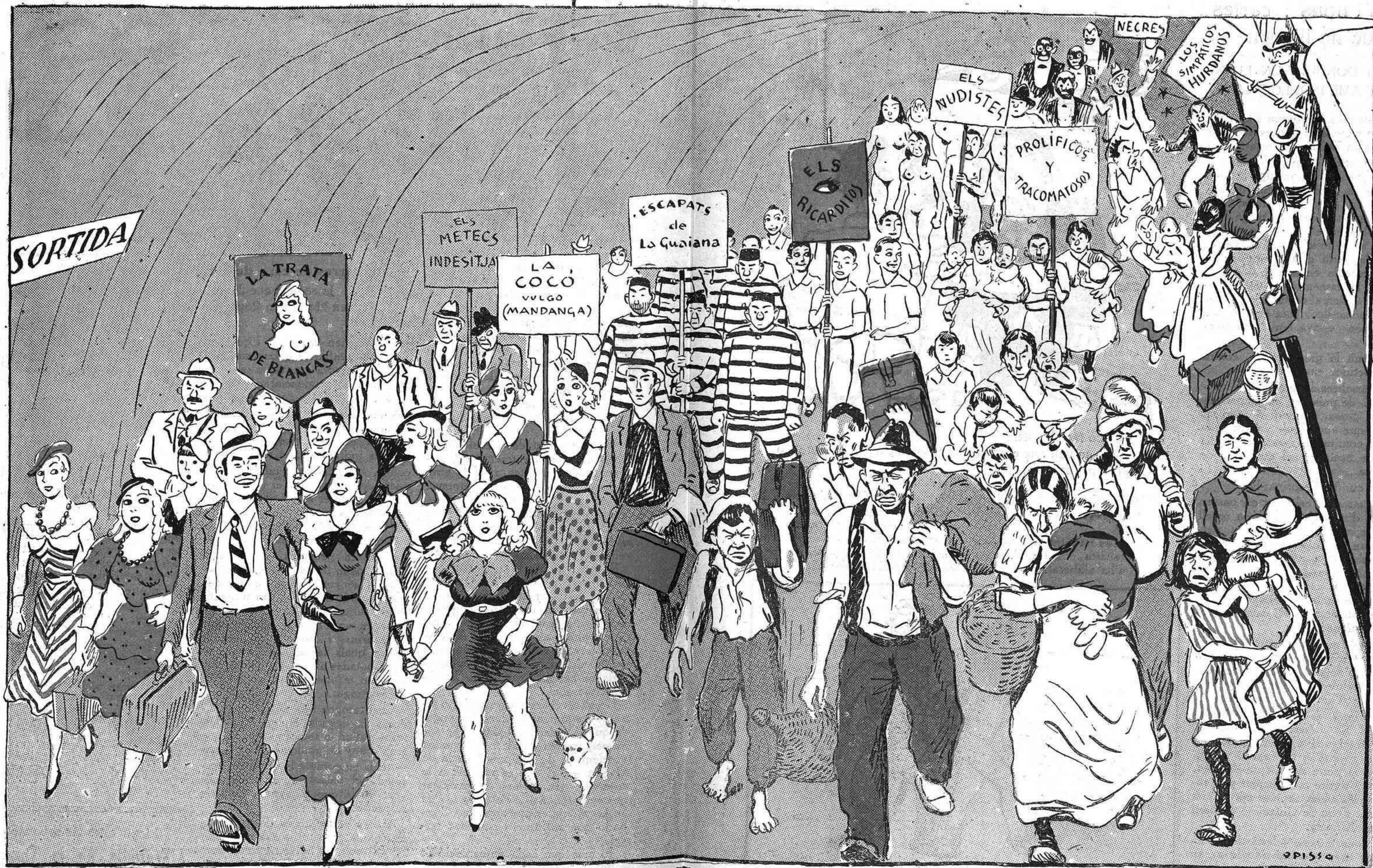
Resta palesat amb el present article que L'ESQUELLA parla clar i català sempre que es tracti de defensar els interessos del públic i el bon nom de la ciutat. El port no pot ésser patrimoni de cap Empresa; és de tothom. Insistirem fins que arribi a nostres orelles que tot està en el seu degut estat d'ordre i revisió. Nosaltres, ho diem francament, dubtem que es consegueixi fàcilment, però resti assentat amb les presents ratlles que tant *Sirenes* com *Gaviotes*, si no compleixen degudament seran el blanc dels nostres trets.

El públic paga, mana i ha d'ésser ben servit. I la vida dels ciutadans creiem que s'ho val...

DELMAR

Llegiu totes les setmanes
L'Esquella de la Torratxa

VERTAN A LA MULLER
L'ALONEU A TORRATXA

El que portaran els enllaços ferroviaris a Barcelona

Vuits i nous i cartes que no lliguen

QUE LI DONGUIN UN LLONGUET
AMB INDULGENCIES

Aquests dies la Premsa s'ha ocupat d'un capellà al que es veu que Déu l'havia deixat de costat.

El «berrendo en negro», després d'haver predicat durant tota la seva vida que la bondat divina és immensa, ha pogut comprovar que Déu no apreta, sinó que ofega.

El pobre capellà, que es veu es trobava sense misses, demanava caritat a la porta d'una església; la seva presència en aquest lloc, fou acollida fredament pels altres pobres que tenien el costum de pidolar en el mateix lloc, puix es veu que el «moissen» estava fent la primera pesseta.

I s'armà la gran bronca, contra el competidor ensotanat.

Ara nosaltres diem al capellà captaire, si després de les necessitats que ha passat, tornarà a predicar allò de que «no sols de pa viu l'home», i continuarà resant cada dia el «Pare nostre»: «el nostre pa de cada dia...»

Serà curiós d'esbrinar-ho...

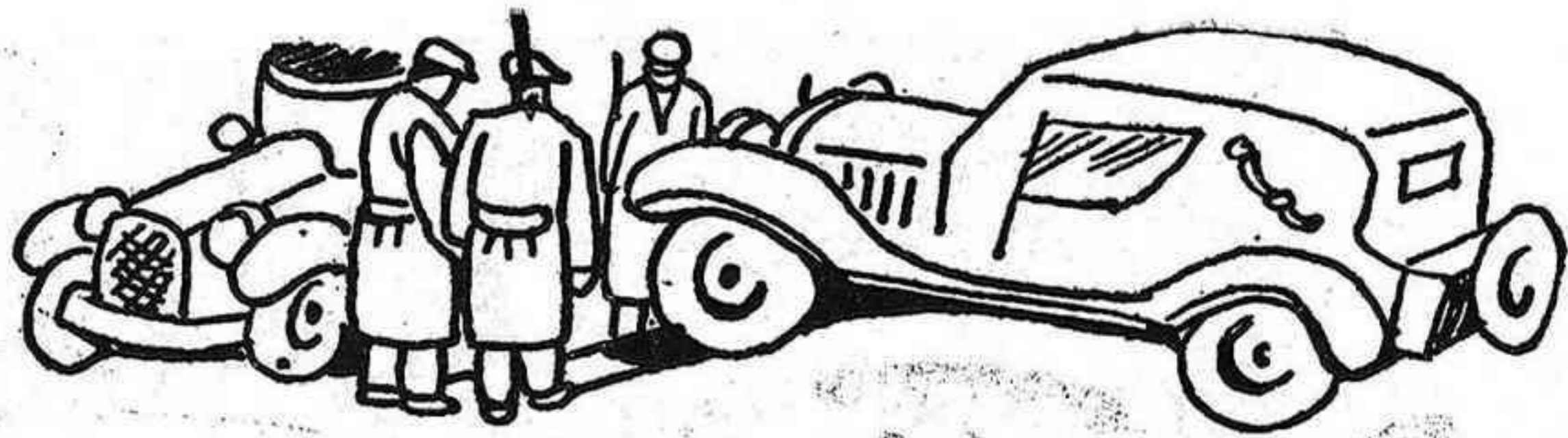
Serà curiós d'esbrinar on passen tots els diners que l'Església recull per a repartir entre els pobres, perquè quan un dels seus ministres es troba obligat a demanar almoïna, què li ha de passar al miserable que no porta ni sotana ni coroneta, i que ha d'esperar del «senyor rector» que la bondat divina li calmi els dolors d'estómac...!

Ara, als que han discutit si aquest capellà tenia o no tenia dret a posar-se a pidolar a la porta d'un temple, nosaltres els respondrem que ja no ve d'aquí, per dos motius.

El primer, és que aquesta indústria no ha d'ésser pas exclusivament reservada als murcians, i el segon, perquè si un capellà no pidola a la porta de la casa de Déu, pidolarà dintre o bé pujant pels pisos de les cases captant per al cult de Sant Feliu de Guíxols o de Sant Bernat Xinxola.

Al fons, aquest eclesiàstic no ha fet res més que individualitzar un treball que fins ara es feia col·lectivament...

Es un bon «truco».

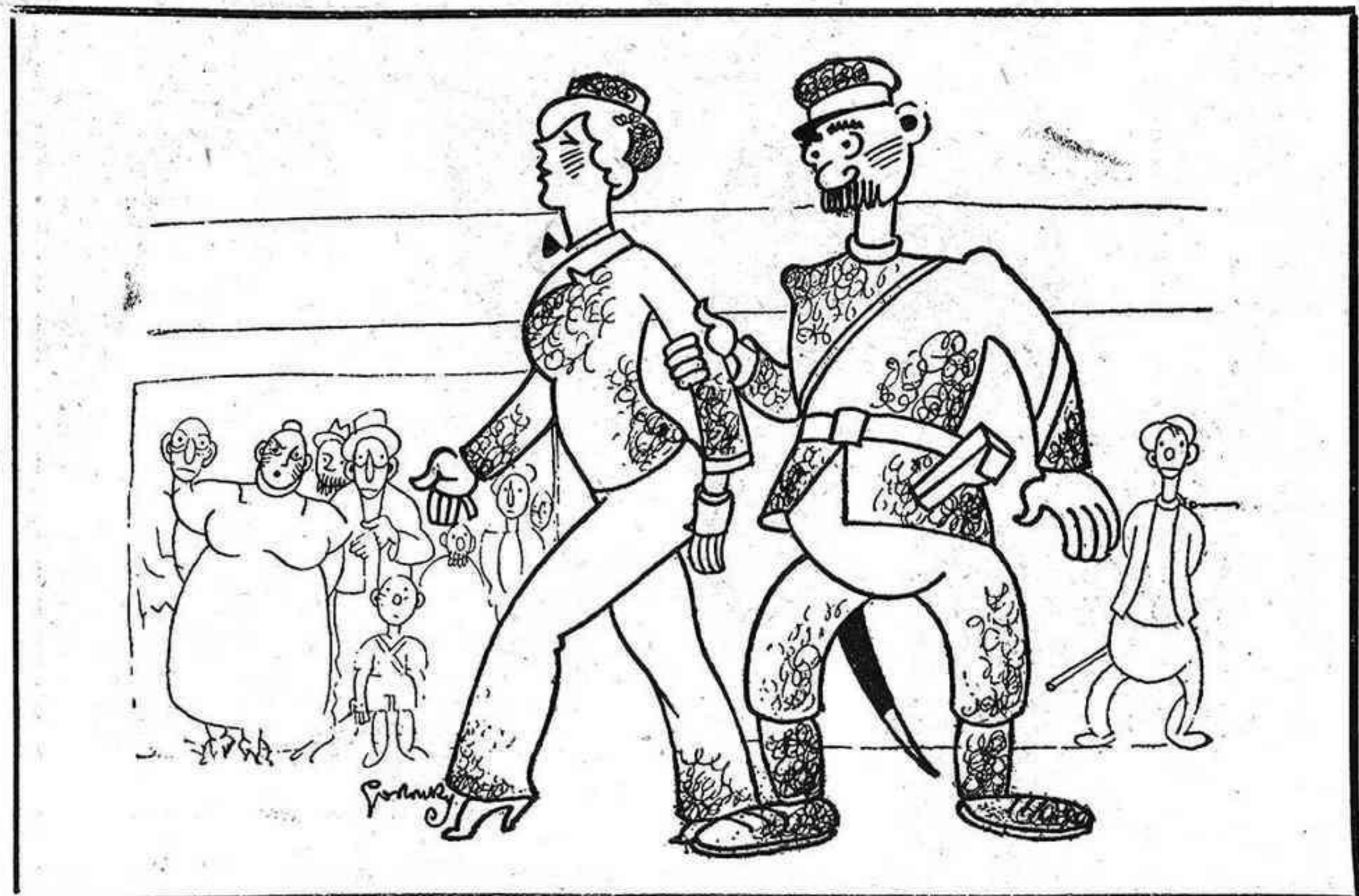
—Ja no fas de xofer?

—No, no vull que els atracadors em facin servir l'auto i jo hagi de pagar la betzina.

ALTRA VEGADA L'ALBINYANA

Aquests dies ha estat qüestió d'un complot feixista... S'ha detingut gent i se n'ha alliberat.

A Barcelona, la policia pogué detenir un tal López Monley, al que se li trobaren al seu domicili, cartes comprometedores de l'Albinyana, i del n.º 52 del penal del Due-so, el simpàtic Sanjurjo...

Si agafen les dones que van vestides d'home...

Ai, caram d'Albinyana!

Vés qui no s'ho havia de pensar! Justament ara que gairebé ha esgotat l'edició del seu famós llibre, en el que difama i insulta la República i els seus homes...

Ha estat detingut també aquest periodista imbècil i gamarús conegut pel nom de «El Duende de la Colegiata», monàrquic de marca, director d'un setmanari poca-solta i mal fet, portantveu de tot el bon antirepublicà...

Voldríem veure l'Azaña una mica enfadat, ben pessimista i disposat a donar un cop de teatre, d'aquells cops de teatre que sap donar, i que la gent espera d'ell amb tanta fe...

Mai en temps de la monarquia, no s'havien fet campanyes en contra del règim com les que ara estan fent els cavernícoles...

Si no les para ell aquestes campanyes, és probable que un dia els que ara el difamen (a ell i a la República) el facin responsable davant la posteritat d'una ignominiosa i vergonyant dictadura feixista, de la qual al fons no serà desbarrat culpar-lo d'haver ajudat a implantar-la amb la seva feblesa.

NOVES DIVERSES

Un enginyer xinès ha inventat una ametralladora que dispara 60.000 trets per minut, a més que no fa soroll...

Ara que ens començàvem a treure allò del desarmament!

Aquest enginyer xinès sí que ens ha ben enredat... com a un «xino».

* * *

Gandhi vol tornar a dejunar...
Que vingui a Barcelona... No hi ha millor lloc per a entrenar-s'hi.

* * *

Els alemanys reglamenten l'esterilització dels homes i de les dones, a fi que s'acabin d'una vegada els naixements d'anormals.

Bravo!

Però que no obliden que el primer a esterilitzar, és el gran Adolf.

* * *

França ha ocupat aquests dies diverses illes situades vers la Indoxina, el Borneo i les Filipines, i el «Journal Officiel» de París, anuncia que a partir del dia 19 del corrent, aquestes illes perteneixen a la sobirania francesa.

No sabem si als negres que hi habiten els ho han fet saber. Però estiguem tranquils, que ja se n'enteraran aviat.

¿Qui és que ha dit que França era una nació imperialista?

Si total té com colònies El Tonkín, Madagascar, el Sahara, Algèria, Tunís, el Senegal, La Martinica, Síria, etc., etc. ...

¿Què voleu que tingui menys la dolça França?

PASSANT

De Sant Jaume, de que es festa, i de la República

Haviem parlat de Sant Joan, i és just que també parlem de Sant Jaume.

me. Podrien empipar-se i dir que establím diferències sempre odioses: quan es tracta de sants i quan es tracta de monàrquics madrugons.

Si a Sant Joan el feu popular Salomé, ballant una nit de juerga amb el seu cap en una safata,—talment com si fos un entrecot a la bordelesa,—Sant Jaume és popular gràcies a que, segons sembla, quan no tenia altra feina a fer, muntava en un cavall blanc—els sants i els monàrquics sempre han estat molt afeccionats als «caballs blancs»—i es dedicava a matar *moros*. Es un entreteniment tan salvatge com el d'organitzar manifestacions pacífiques a les quatre de la matinada. Per tant, no hi a res a dir.

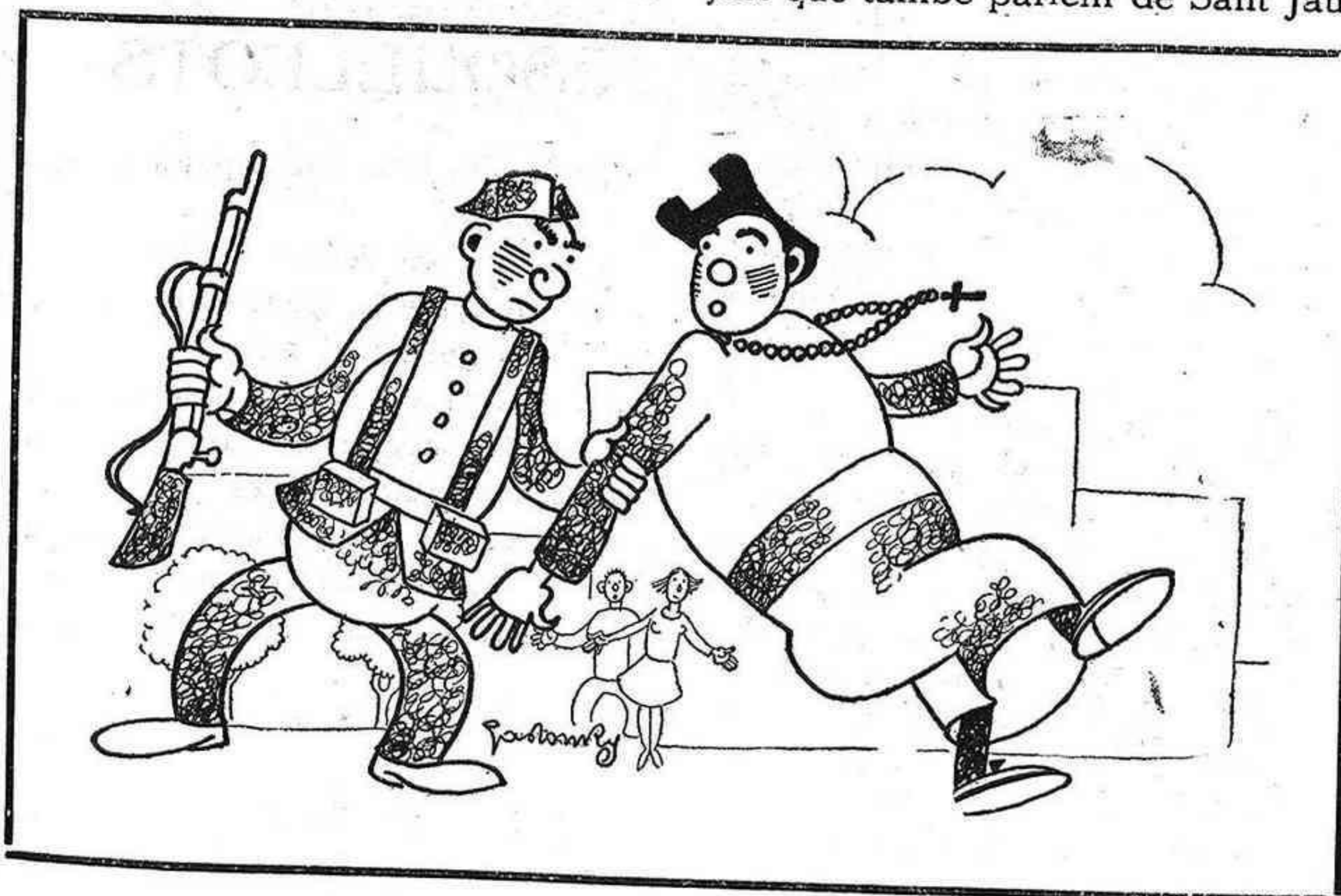
El dia de Sant Jaume, naturalment, fou dia de festa. A pesar de la República—no cal pensar que amb beneplàcit de la República—també fou festa. Tantes festes fan una certa gràcia en una República de treballadors.

No en té, però, la culpa la República. Quan s'apropa una festa veureu que apareix una nota de la Cambra del Comerç recomanant que hom celebri la festa. Deu tractar-se d'un homenatge que la Cambra dedica a la República. Sobretot si es tracta de la festa d'un sant qualsevol. I ja no cal dir com, davant d'això, s'anima la nostra burgesia que, també per amor a la República, converteix la festa en un tràgala. Això ja ve de lluny. Recordem el desembre de l'any 1930, la nit de l'assassinat de Galan i Garcia Hernández. A Ossa aquella nit ballaven. Ballaven perquè era festa.

Sant Jaume matava *moros*, cosa que no ens sembla massa bé, perquè si els sants són sants per haver seguit una loctrina d'amor i de bondat, no han de dedicar-se a matar, com qualsevol Martínez Anido.

Des que tenim República, els catòlics celebren amb més entusiasme que mai les festes dedicades als sants. Sobretot a aquest Sant Jaume que matava *moros* i que ara, si resuscitava, voldrien que matés republicans.

Tant és així, que el Sant Jaume d'aquest any ha coincidit amb el descobriment d'un nou complot contra la República.

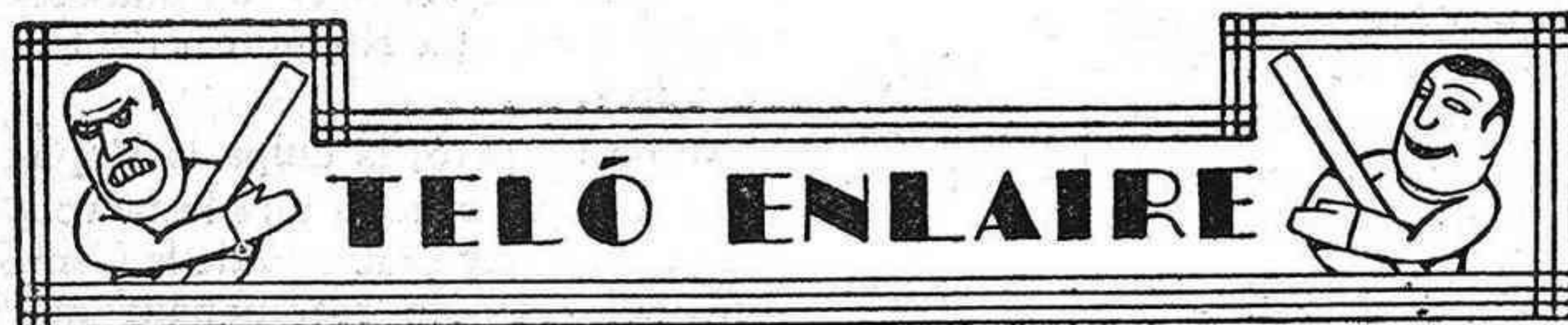
Perquè no agafen els homes que porten faldilles.

QUIRZE DE BESORA.

—Surt d'aquí sota... canalla.

—No em dona la gana; aquí, el que mana sóc jo.

NOVÉ ANIVERSARI DE LA MORT DEL GRAN POETA-DRAMATURG, ANGEL GUIMERA

Rellegir avui l'obra dramàtica de Guimerà és una bona ensenyança. Diu el mal que fa una crítica dolenta, o aferriçada a la darrera moda que es porta, en l'obra d'un dramaturg.

De l'obra de Guimerà, el que s'aprima, el que és fon, són les coses que la crítica, que no estava per versos ni poesia, li féu escriure coaccionat.

De la mateixa «Terra Baixa», tota la renonera xerrameca de les xafarderes, se sent tova d'aquell infantilisme guimeranià que moltes vegades traspua en la seva obra. Però quan el poeta pren embranzida, quan manifesta el seu amor poètic per Manelic, per Marta o per la Nuri, Guimerà és Guimerà, o sigui un poeta d'una força extraordinària.

El teatre de Guimerà és simple i monocorde. La seva èria tràgica o dramàtica per la parella de passió obstaculitzada passa d'un cap a l'altre de la producció teatral de l'Angel Guimerà. S'ha parlat de Guimerà com del nostre Shakespeare. Res més mal vist. L'autor anglès és la diversitat; els personatges que crea passen dret, dintre un torrent

d'imatges que els espillen complerts i complexos. L'autor català desfà els seus personatges dintre el torrent de les paraules; ens els dona arrossegats per les imatges. Vigorosos, sí! Forts, sí! Forts de veu més que de muscle. Bells de saber dir més que de vida. Shakespeare cantava esguardant l'home. Guimerà cantava per exigir que l'home fos esguardat. Manelic no és un pastor: és cançó muntanyenca de vent i pedra. Hamlet és un home que tradueix les grans inquietuds dels homes.

Sense la crítica que, conformada a un cànon «última paraula en art», coaccionà a Guimerà, el temps esmerçat a provar ibsenianismes i símbols, s'hauria esmerçat en cant abrandat, en passió lírica. A Guimerà, com a tot poeta o escriptor amb personalitat, no podia existir-se'l res més que el que donava. Els crítics, sobretot bona part dels nostres, exigeixen del dramaturg o del poeta que faci el que han llegit que es fa, generalment a França. El crític de «Candide» avui—ahir el soroll nòrdic—assabenten la nostra crítica documentada del que s'ha de fer. Immediatament el domine local surt a exigir-ho als que produeixen. La recepta infalible és donada.

El que avui cau en l'obra del magnífic poeta que fou Angel Guimerà és el

guix que la nostra crítica exigí que fos posat en la seva obra de cantor dramàtic.

El Guimerà, Guimerà, el Guimerà del vers ample i del cant corpori, després de nou anys de mort va mostrant tot el que hi ha d'etern en la seva obra.

LLUIS CALVO I ELS ESPECTACLES EXTRAORDINARIS

Els únics escenaris de Barcelona que donen la sensació d'ésser moguts són els intervinguts per l'actiu i expert empresari Lluís Calvo.

La darrera característica de la direcció de dit empresari és la composició de conjunts excepcionals.

Hipòlit Lázaro ha cantat al Novetats «Bohemios» i «La Dolorosa». En el Tívoli, demà dissabte cantaran «Carmen» Maria Espinalt, Concepció Callao i Josep Palet. Diumenge cantaran «Il Trovatore», «I Pagliacci» i «Lucia di Lamermoor» Cristòfol Altube, Maria Espinalt i Josep Palet. Cantants de casa i agrupaments de primer ordre.

Lluís Calvo planta cara al vent que allunya la gent del teatre. Els mitjans són populars i tenen eficàcia immediata.

Bé estan els homenatges a Lluís Calvo. En aquest temps de crisi, Lluís Calvo és l'únic empresari de situació.

Que serveixi el seu exemple i la seva perícia de guia als altres empresaris.

WORK

ESQUELLOTS

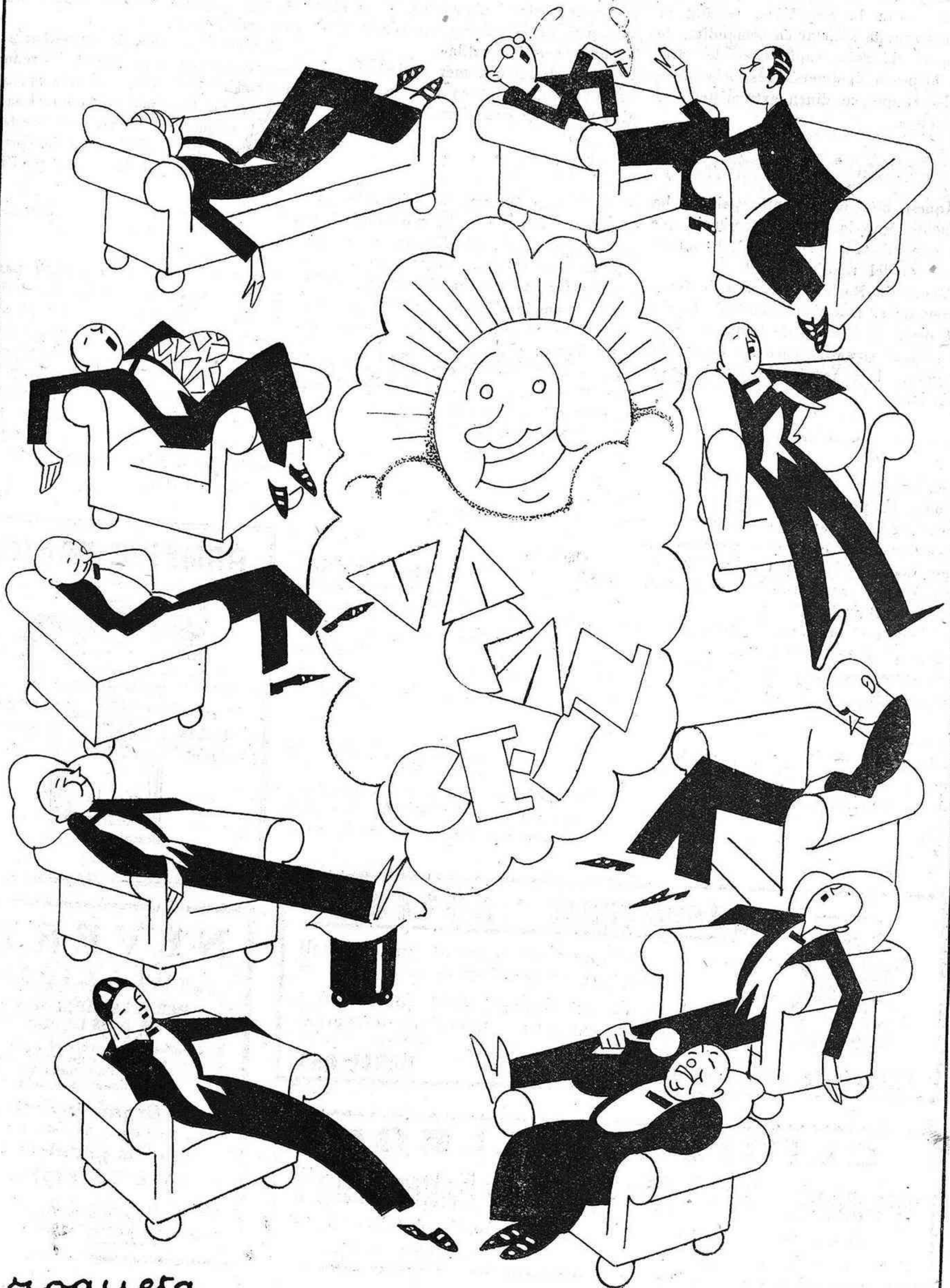
Aquests dies hem tingut pesca grossa a tot Espanya.

En un sol cop de xarxa s'ha emmaltat la barreja més virolada de peixos que hom pugui imaginar.

Al costat de canonges i jesuïtes, que feien de lluços grossos, cuetejaven les llísseres anarco-sindicalistes (?); aristòcrates barrejats amb professionals de la pistola; carlinots amb comunistoides; homes de carrer amb amos del carrer...

* * *

¿Què feien plegats els terribles *Pèrres* de la F. A. I. i els *nois tendres* de la «Peña Blanca»? El que ningú no igno-

roqueta

Els diputats del nostre Parlament.

—Aquest any potser no farem vacances, però l'any que ve, com que el poble ha quedat tan content de nosaltres, en ferem dotze mesos.

ra llevat dels babaus incorregibles: laborar contra la República, seguint el plan d'aquesta societat en comandita, de la qual els socis capitalistes—les dretes—hi posen els diners, i els socis industrials—el que en diuen extremistes—les «manetes».

* * *

Aquest nou intent anti-republicà ha coincidit amb la benigna sentència que ha estat dictada (?) contra els autors dels fets del 10 d'agost.

Mentre la República, a més de fer-se tèmer, no es faci sentir, tot Déu hi tindrà dret. Ho haurien de tenir en compte els qui tenen la custòdia del règim republicà i la responsabilitat de mantenir-lo.

* * *

El nostre alcalde és el més feliç dels homes. Si per una casualitat—que no seria gaire estranya se'l convertís a l'obediència catòlica i li preguntessin quin lloc voldria ocupar a la glòria celestial, diria sense titubear: —Esser alcalde de Barcelona!

Ja veieu el que s'ha empescat per celebrar el dia del seu sant sense que se'n ressentissin les conviccions laiques. Ha fet fer festa la vigília i l'endemà que, oh, casualitat, s'esqueia ésser Sant Jaume!

Amb pensades tan enginyoses com aquestes es resolen els més importants afers municipals.

* * *

Tema d'estiu. L'orxata refresca. Pot fer-se de xufles i d'ametlles. Va a gustos; però hi ha qui diu que com a fresc no hi ha com l'«ametlla».

Es un dels fruits més optimistes que es coneixen, tenint en compte que optimisme és un eufemisme de «frescura».

* * *

El sector *fernandista* del carrer de Fivaller — que vol dir monàrquic, *espanyolero* i primoriverista es desdiu de la seva intencionada campanya.

Fivaller ens han dit? Doncs *treize són treize*, com la xifra del seu enyorat rei, van llonçant per la ràdio la cançó que han dictat:

—*Aquest carrer de Fernando, que avui en diuen de Fivaller, però que serà SEMPRES, SEMPRES, el nostre carrer de Fernando...*

Per nosaltres no estiguin i... bones vendes!

* * *

Llegim:

«Les Corts han aprovat definitivament els projectes de llei concedint a l'Ajuntament les muralles, castells, fossars i altres terrenys annexos...»

No s'engresquin els nostres llegidors. No es tracta de Montjuïc ni de Barcelona. La cessió ha estat feta a... Badajoz.

* * *

De totes maneres, la necessitat de que el castell de Montjuïc sigui cedit a Barcelona, va guanyant camí en la cons-

ciència ciutadana, malgrat de la passivitat sospitosa de les nostres autoritats màximes.

L'altre dia, sota la presidència del senyor Maspons i Anglasesell, va reunir-se un bon estol d'entitats de tota mena per a demanar la cessió de la fortalesa malleida i que en la mateixa s'establís, l'any que ve, el «Museu de la Guerra», manifestació pràctica de pacifisme. Molt bé.

* * *

Hom diu que per a formar part de la Junta Permanent de l'Ordre Públic a Catalunya, ha estat nomenat el senyor Azcàrraga, el republicanisme i amor a les coses catalanes del qual creiem inútil de ponderar.

Senyors; ¿és que la tabola amb la llibertat i dignitat de Catalunya ha de durar gaire o bé és que entre tots plegats us heu begut l'enteniment?

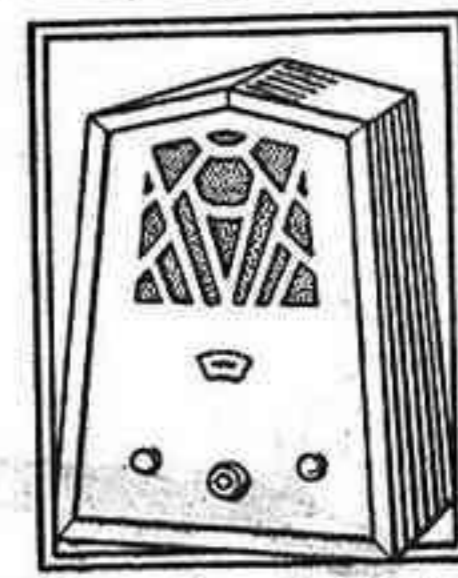
Brometes, no!

ARMERIA·RADIOS

vender a plaça i al comptat

desilgen
agents

Barcelona-Gràcia

F. Bardó
Goya 11
Tel.
73497

NOM DE GARANTIA

GANIVETERIA "ARTERO"

Casa assortida amb tota mena d'eines de tall pròpies del ram perruquer.

Especialitzada en l'arranjament (buidatge) i ajustament de navalles i màquines barberes.

Llibreteria, 9 (prop de la Plaça de la República)

BARCELONA

CLINICA GALLEGO

Vies urinaries - Matriu - Sífilis - Impotència - Diaterma - Raigs X

Director: Doctor J. RIU

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9

18, Nou de la Rambla, 18

Diumenges, de 10 a 1

NEVERES

«GLACIAL»

PER A ESTABLIMENTS
I PER A US DOMESTIC

Sumament fredes, sòlides i pràctiques, són econòmiques pels seus preus, la seva poca despesa diària, gran utilitat i perllongada durada

Grans models

a preus moderats

Models populars de

26 a 70 pessetes

Despesa diària, des de 10 cènt. Construcció i venda directa: Benet i Mercader, 26, al costat de l'estació de Gràcia i del Teatre del Bosc

G. ALOMAR

Vies urinaries. Curació més ràpida mitjançant el seu aparell elèctric Balmes, 4. C. econòmica 5 ptes. de 12 a 3 i de 5 a 8. Fest. de 10 a 12

Caruso, Fleta, Tito Schipa, Pau Casals, Sagi Barba, etc., impresionen en discos

La VOZ

de su amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Restaurant CASA JOAN

El més popular i acreditat

LA CASA DE LA PAELLA VALENCIANA
(Especialitat de la casa)

Rambla de Santa Mònica, 21 i 23

Telèfon 23692

Per anuncis a "L'Esquella de la Torratxa"

Demaneu preus sense compromís a

Domenec Diumenge

Argenteria 6, 2.ª 2.º

Barcelona

ANUNCIEU A
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Diners amb hipoteques, mercaderies,
autòmòbils, etc.
Acudiu a CORSEGA, 240, Entl.

BA-TA-CLAN Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 8,30 :: Nit a les 9,30

Avui i dies següents: FORMIDABLES DEBUTS

Doratella - Bella Marujita - Guerrero - Conchita Martínez - Mary de Lis - Marina López - Maruja de Arce - Manolita Mongin. **TANI ZERJA**

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinalada

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

Llibreria Espanyola - Rafel López

Rambla del Mig, 20,

Barcelona

Telèfon 20160

E. Jardiel Poncela

Hamor se escribe sin hache

3.ª edició

Preu: 6 ptes.

Emile Schreiber

"Cómo se vive en la Rusia soviética"

Un tomo en 8.º

Preu: 5 ptes.

Jaume Bofill

Una política catalanista

Preu: 4 ptes.

Giovanni Papini

DANTE VIVO

Precio: 8 ptas.

— Aquest era un home...! La República és afemellament.
— Està bé, però vigila: que no t'enviïn a Bata.